

ΕΛΛΗΝΙΚ

ΑΔΕΛΦΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥ.

ΧΩΝ

ΕΛΛΗΝΙ

ΔΩΝ

ΝΟΣΟΚΟ-

ΜΩΝ

Υ
Γ
Γ
Ε
Ι
Α
Σ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Τ
Α
Χ
Υ
Ν

ΕΛΛΗΝΙΣ ΑΔΕΛΦΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ἐτησία Συνδρομή Περιοδικοῦ, διὰ τὸ ἐσωτερικὸν δρχ. 50
» διὰ τὸ ἐξωτερικὸν \$ 3

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Μ. Δ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ: Ἡ Ἀδελφὴ Δέσποινα Χουρσόγλου.

Α. ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΟΥ: Ἐκθεσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Μογρεάλ Διεθνοῦς
Συνοδρίου Νοσοκόμων.

ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ἐλένη Πετραλιᾶ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ.

Τὴν 1ην παρελθόντος Μαρτίου ἀπεχώρησε ἀπὸ τὴν Γενικὴ Διεύθυνσι τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἡ Ἀδελφὴ Δέσποινα Χουρσόγλου. Ἀπεχώρησεν ὡς προσωπικὴ παρουσία, ἄφησεν ὁμῶς εἰς αὐτὸ βαθειὰ τὰ ἴχνη τῆς μακρᾶς τῆς θητείας, θητείας θυσίας ὀλοκλήρου ζωῆς. Ἄφησε εἰς αὐτὸ γιὰ συνέχισι τὸ λαμπρὸ τῆς παράδειγμα, κατευθυντήριον γραμμὴ, ὅτι εἶχε ὡς βίωμα στὴν νοσηλευτικὴ τῆς ζωῆς, τὴν αὐταπάρνησι καὶ ὀλοκληρωτικὴ προσφορά, τὴν ἀπόλυτη προσήλωσι στὸ καθῆκον, τὴν ἔμπρακτε Χριστιανικὴ ἀγάπη. Πολύτιμη πραγματικὰ ὑποθήκη.

Ἡ Δέσποινα Χουρσόγλου γεννήθηκε στὴν Καισάρεια τῆς Καπαδοκίας σὲ περιβάλλον ὀλότελα ἑλληνοχριστιανικό. Εἶχε τὴν μεγάλη τύχη νὰ ἔχη ἐκλεκτὴ μητέρα, ἡ ὁ-

Μ. Δ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

Η ΑΔΕΛΦΗ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ

ΧΟΥΡΣΟΓΛΟΥ

ποία ἐπηρέασε τὴν εὐαίσθητη παιδικὴ τῆς ψυχὴ καὶ τὴν ἔκαμε ἀπὸ πολὺ μικρῆ νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ δικρίνη τὸ καλὸ καὶ τὸ ὠραῖο, τὸ τίμιον καὶ τὸ σωστό, καὶ ὅταν τὸ 1922 ἀναγκάσθηκε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ πάντα καὶ τὴν ἐκεῖ πατρίδα, ἔφερε μαζί της —ἀναφαίρετο πλοῦτο— τὴν πίστι στὴν θρησκεία μας καὶ τὴν ἀγάπη στὴν οἰκογένεια καὶ στὴν Ἑλλάδα, πού εἶχε μάθει νὰ λατρεύῃ μὲ ὅλη τῆς τὴν ψυχὴ.

Ἡ Δέσποινα Χουρσόγλου εἶχε γεννηθῆ γιὰ Ἀδελφὴ. Εἶχε ὅλα τὰ χαρίσματα, τὰ βασικὰ προσόντα γιὰ νὰ γίνῃ. Ἐλαβε ἀπὸ τὴν ἀνατροφή τῆς, ὑποσυνείδητα, τὴν κατεύθυνσι αὐτῆ. Ἦρε ἐδῶ τὶς δυνατότητες καὶ τὴν κατάλληλη εὐκαιρία καὶ ἔγινε Ἀδελφὴ, τὸ πρότυπον Ἀδελφῆς.

Τὰ ἰδανικά τῆς ἦταν φυσικὸ νὰ τὴν ὁ-

δηγήσουν στους κόλπους τῆς μεγάλης ὀργανώσεως πού ἀσκεῖ κάθε ἔργο ἀγάπης, στὸν Ἑλληνικὸ Ἐρυθρὸ Σταυρό. Σ' αὐτὸν ἐμαθήτευσε, στὴν τάξι 1926 - 29 τῆς Σχολῆς του, σ' αὐτὸν ἀφωσιώθη, καὶ ὑπηρέτησε στὸ Νοσοκομεῖο του ἐπὶ σαράντα ὀλόκληρα χρόνια· με' αὐτὸν συνέδεσε ἄρρηκτα τὴν ζωὴ της.

Σπουδάστρια ἀκόμη, τὸ 1928, εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ ἔλθῃ σὲ πρώτη ἐδῶ ἐπαφὴ μετὸν πόνου τοῦ ξερριζώματος, στὴν περίθαλψι τῶν σεισμοπαθῶν τῆς Κορίνθου, τὸν πόνου πού τὸν εἶχε καὶ ἡ ἰδία ὑποστῆ καὶ γνωρίσει τὸν ἄλλον ἐκεῖνο μεγάλο ἐθνικὸ μας σεισμό, πού ἔφερε ἐδῶ πρόσφυγα τὸν Ἑλληνισμὸ τῆς Μικρασίας. Ἐκτοτε ἐγνώρισε καὶ ἀπάλυε κάθε εἶδους πόνου.

Μὲ τὴν ἀποφοίτησί της, τὸν Μάϊο τοῦ 1929, ἡ Ἀδελφὴ Χουρσόγλου δὲν ἄφησε ἀμέσως τὸ περιβάλλον τῆς Σχολῆς. Ἐμεινε σ' αὐτὸ ἐπὶ ἓνα χρόνο «βοηθὸς τοῦ Οἴκου Ἀδελφῶν» καὶ ἐκεῖ ἐμαθήτευσε κοντὰ στὴν τότε Προϊσταμένη του, τὴν Ἐθελοντὴ Ἐπιθεωρητὴ Ἀδελφὴ Κα Ὀλιγκα Φικιώρη, πού τὴν ἐμύησε μετὸν ἀπαράμιλλο μεθοδικό της τρόπο, σὲ ὅτι ἀφορᾷ τὴν ὀργάνωσι καὶ διοίκησι τοῦ «Οἴκου» αὐτοῦ, κυψέλης καὶ φυτωρίου τῶν νέων Ἀδελφῶν.

Εἰς τὸ Νοσοκομεῖο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀνέλαβε ὑπηρεσία ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἰδρύσεώς του, τὸ 1930, εἰς τὸ Γ' Χειρουργικὸ τοῦ Τμῆμα, ὡς Προϊσταμένη, μετὰ Διευθυντὴ ἰατρὸ τὸν ἀείμνηστο διαπρεπῆ Χειρουργὸ Μαθιὸ Μακκά. Στὸ νέο αὐτὸ περιβάλλον, τὸ καθαρῶς νοσοκομειακό, ἡ Προϊσταμένη Ἀδελφὴ Χουρσόγλου ἐπέδειξε ἰκανότητες νὰ ἀντιμετωπίζῃ κατὰ τὸν καλλίτερο τρόπο ηὔξημένες εὐθύνες. Φύσει εὐγενική, μετὰ ἀνώτερη ἀντίληψι τοῦ καθήκοντος, λεπτολόγος καὶ πειθαρχική καὶ μετὰ βαθειὰ κατανόησι τοῦ πόνου τῶν πασχόντων, προκάλεσε ἀμέσως τὴν προσοχὴ καὶ τὴν ἐκτίμησι ὄλων, ἰατρῶν καὶ

Ἀδελφῶν, ἀνωτέρων καὶ συνεργατῶν της. Προπαντὸς ἡ Διευθύνουσα, ἡ μεγάλη τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Ἀδελφὴ, ἡ ἀείμνηστος Ἀθηνᾶ Μεσολωρᾶ, μετὰ τὴν ὀξυδέρκεια πού τὴν διέκρινε καὶ τὴν ἰκανότητά της νὰ ψυχολογῆ καὶ νὰ σταθμίζῃ, ἀντελήφθη ἀμέσως καὶ ἐξετίμησε τὰ μεγάλα προσόντα τῆς Ἀδελφῆς Χουρσόγλου καὶ τὶς δυνατότητες πού εἶχε νὰ ἐξελιχθῆ σὲ στέλεχος πολύτιμο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Τῆς ἀνέθεσε τὴν διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς νοσηλευτικῆς στᾶς Ἐθελοντᾶς Δοκίμους, ἐνήργησε νὰ τῆς δοθῆ ὑποτροφία τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν, μετὰ τὴν ὁποία παρηκολούθησε τὸ 1934 σὲ Νοσοκομεῖα καὶ Σχολὰς Ἀδελφῶν τῆς Γαλλίας καὶ Πολωνίας διοίκησι καὶ μεθόδους διδασκαλίας, καὶ ὅταν ἐπέστρεψε τὴν προσέλαβε ἀπὸ τὸ 1935 Βοηθὸ Διευθυνούσης τοῦ Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ.

Τὸ τί προσέφερε ἡ Ἀδελφὴ Χουρσόγλου στὴν θέσι αὐτὴ ἐπὶ 10 ἔτη καὶ συγχρόνως —ἀπὸ τὸ 1937— στὸν Οἶκο Ἀδελφῶν ὡς Προϊσταμένη, θὰ τὸ θυμᾶται πάντα ἡ γράφουσα μετὰ συγκίνησι πολλὴ καὶ εὐγνωμοσύνη. Διδάσκουσα Ἀδελφὴ τῆς Σχολῆς τότε —ἀπὸ τὸ 1938— κοντὰ της, εἶχε τὴν τύχη νὰ μαθητεύσῃ στὸ πλευρό της, νὰ συνεργασθῆ στενά, νὰ συνδεθῆ μαζί της, νὰ τὴν ζήσῃ, στὸ Ἀμφιθέατρο, στοὺς θαλάμους. Δὲν θὰ ξεχάσῃ ποτὲ τὴν ἡρεμὴ προσωπικότητά της, τὸ σοβαρὸ μὰ καὶ γλυκό της βλέμμα, τὸ ἀπαλό της καὶ σταθερὸ συγχρόνως χέρι μετὰ τὴν ἀπαράμιλλη δεξιότηχία, πού ἤξευρε νὰ ξεκουράζῃ, νὰ ἐμψυχώνῃ καὶ νὰ μεταδίδῃ τὸ αἶσθημα ἀσφαλείας στὸν ἀσθενῆ, πού ἔκανε τὴν νοσηλεία του ἱεροτελεστία σωστή.

Καὶ ἤρθε ὁ πόλεμος. Ἡ Διευθύνουσα τοῦ Νοσοκομείου, ἡ Ἀδελφὴ Ἀθηνᾶ Μεσολωρᾶ ἔπρεπε νὰ φύγῃ, νὰ πηγαίνη κοντὰ στὰ πληγωμένα παιδιὰ της, στὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα, στὰ ὄρεινὰ χειρουργ-

γειά, στὰ πλωτὰ νοσοκομεία, στους συρμούς. Ἡ Ἀδελφή Χουρσόγλου ἔπρεπε νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ, νὰ μείνῃ. Ἐπρεπε — ὄφειλε — νὰ θυσιάσῃ τὴν φυσικὴ τῆς τάσι τοῦ νὰ πηγαίνῃ καὶ αὐτὴ στὴν γραμμὴ τοῦ ἀμέσου κινδύνου, καὶ νὰ μείνῃ ἐδῶ, νὰ κρατήσῃ τὸ Νοσοκομεῖο στὸ ὕψος του — Νοσοκομεῖον ποὺ εἶχε γίνοι τὸ μισὸ στρατιωτικὸ μὲ σημαντικὰ ἐλαττωμένη δύναμι Ἀδελφῶν — καὶ νὰ ὀργανώσῃ ἀκόμη, μὲ σπουδαστρίες τῆς Σχολῆς καὶ Ἐθελοντάς, ἄλλα Νοσοκομεία σὲ σχολεῖα καὶ σὲ ξενοδοχεῖα. Ἐργάσθηκε ἀκάματη, ἀθόρυβα, ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὴν νύκτα· καὶ τὴν νύκτα! Καὶ ὅταν ἦλθαν τὰ μαῦρα χρόνια τῆς κατοχῆς, μὲ τὸ Νοσοκομεῖο γεμᾶτο ἕως τοὺς διαδρόμους καὶ τὰ ὑπόγεια, τόσο ποὺ δὲν χωροῦσε κανεὶς νὰ περάσῃ ἀνάμεσα στὰ κρεβάτια, αὐτὴ ἦταν πάντα παντοῦ· ἐπέβλεπε, νοσήλευε, παρηγοροῦσε, ἐνίσχυε καὶ προσπαθοῦσε νὰ ἐξοικονομήσῃ καὶ νὰ δώσῃ, μαζί μὲ τὸν γλυκό τῆς λόγο, λίγο φαγὶ στους ἀπὸ μέρες νηστικοὺς οἰδηματίες, ποὺ πολιορκοῦσαν τὰ ἰατρεῖα, καὶ σὲ κείνους ἀκόμη ποὺ ἡ σκληρὴ ἀνάγκη τοῦ ἀδιαχωρήτου ἄφηνε ἔξω ἀπὸ τὸ φτωχὸ «Παράδεισό» του.

Καὶ τὴν εἶδαμε ἀκόμη τὴν Ἀδελφὴ Χουρσόγλου νὰ περνᾶ ἀνάμεσα στὶς σφαῖρες, στὸ ἀπαίσιο ἀδελφοκτόνο κίνημα, τότε ποὺ τὸ Νοσοκομεῖο εἶχε μεταβληθῆ σὲ ὄχυρό. Μὲ τὴν βαρειὰ εὐθύνη τῆς Διευθύνσεως στὶς δύσκολες ἐκεῖνες μέρες — εὐθύνη ποὺ τῆς τὴν ἔδωσε ἀκεραία ἢ ἀπουσία τῆς ἀειμνήστου Μεσολωρᾶ στὴν Μακεδονία — κατώρθωσε νὰ ἀντιμετωπίσῃ τραγικὲς στιγμὲς, ποὺ εἶναι δύσκολο νὰ τὶς φαντασθῆ ὅποιος δὲν τὶς ἔζησε.

Καὶ ἔδωσε ὁ Θεὸς καὶ ἦλθαν καλλίτερες μέρες. Ἡ ζωὴ ἐπανέλαβε τὸν κανονικὸ τῆς ρυθμὸ. Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀπέκτησε νέο παλμό. Εἶχε τὴν μεγάλη τύχη νὰ εὔρη — κορυφὴ στὴν Διοίκησι του — τὸν Πρόεδρό του, ποὺ ἔκτοτε τὸν στηρίζει,

τὸν ἐξυψώνει, τὸν ἀνέπτυξε σὲ ὀργάνωσι ἐθνωφελῆ Πανελλήνιο, τὸν προέβαλε σὲ ἀναγνώρισι διεθνῆ. Τὸ Νοσοκομεῖο ἐπούλωσε τὶς πληγές του, μεγάλωσε, ἀπέκτησε νέα ἐφόδια, ἔγινε λαμπρότερο ἀπὸ πρὶν. Σ' αὐτὸ πάντοτε, ψυχὴ του ἢ Δέσποινα Χουρσόγλου, ἀνέλαβε ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ 1945 τὴν διεύθυνσι τῶν Ἀδελφῶν. Μὲ τὴν πολύτιμη ὑποστήριξι τοῦ Προέδρου μας, ποὺ τὴν περιέβαλε καὶ τὴν ἐνίσχυσε μὲ ὅλη τὴν ἐκτίμησι καὶ τὴν στοργή του, μὲ τὴν βοήθεια καὶ τὴν ἀγάπη τῶν Διευθυντῶν καὶ ὄλων τῶν ἄλλων ἰατρῶν, τῶν Ἀδελφῶν, τῶν Διοικητικῶν, κράτησε, στερέωσε, καλλιέργησε, ἀνέπτυξε τὴν παράδοσι καὶ τὴν φήμη τοῦ ἰδρύματος ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ ἔργου τῶν Ἀδελφῶν, ἀνταξία διάδοχος τῆς ἀειμνήστου Ἀθηνᾶς Μεσολωρᾶ.

Ἡ Ἀδελφὴ Χουρσόγλου εἶχε τὸ χάρισμα νὰ διοικῆ χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι διοικεῖ, συνεδύαζε τὴν σταθερότητα μὲ τὴν γλυκύτητα καὶ τὴν καλωσύνη, τὴν γνῶσι καὶ τὴν πεῖρα μὲ τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν μετριοφροσύνη. Ἐκρινε ἀμερόληπτα καὶ σωστά. Αὐστηρὴ γιὰ τὸν ἑαυτὸ τῆς καὶ τυπικὴ στὸ καθῆκον, ἦταν γενικὰ ἐπιεικὴς γιὰ τοὺς ἄλλους καὶ πρὸ παντός γιὰ τὰ νιάτα, ποὺ τὰ ἔβλεπε μὲ κατανόησι καὶ ἤξευρε νὰ τὰ ἐμψυχώνῃ καὶ νὰ τὰ καευθύνῃ. Ἡ δράσις τῆς ἢ μακροχρόνια, ἢ τόσο ἀγαθοεργὴ καὶ ἀποδοτικὴ, ἀνεγνωρίσθη μὲ τὴν ἀπονομὴ τιμητικῶν διακρίσεων, εἰς τὶς ὁποῖες ποτὲ δὲν ἀπέβλεψε: τοῦ Ταξιάρχου Βασιλικοῦ Τάγματος Εὐποιῆς, τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ «Μεταλλίου ἐπ' ἀρετῇ Ἀθηνᾶς Μεσολωρᾶ» τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τοῦ Μεταλλίου «Florence Nightingale» καὶ ἄλλων. Τὸ 1964 τῆς ἐδόθη ὁ τίτλος τῆς Γεν. Διευθυντοῦ, τὸ 1966 ἐξελέγη μέλος τοῦ Κεντρικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τελευταίως, μὲ τὴν ἀποχώρησί τῆς ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία, τῆς ἐδόθη ὁ τίτλος τῆς ἰσοβίου

Ἐπιτίμου Διευθύνουσης τοῦ Νοσοκομείου
Ε.Ε.Σ.

Ἡ Ἀδελφή Χουρσόγλου ὑπῆρξε τὸ ἐ-
ξάριτο πρότυπο Ἑλληνίδος Χριστιανῆς
Ἀδελφῆς. Ἄς εὐδοκήσῃ ὁ Θεὸς γὰρ τῆς

δῶση ὑγεία καὶ χαρὰ στὴν ἰδιωτικὴ τῆς
ζωὴ καὶ ἱκανοποίησι γὰρ δῆ νεώτερες Ἀ-
δελφές γὰρ ἀκολουθοῦν πιστὰ τὸ φωτεινὸ
τῆς παράδειγμα. Θὰ εἶναι ἡ μεγαλύτερη
ἀνταμοιβὴ γιὰ τὸ ὠραῖο τῆς ἔργο.

